

ပဏ္ဍိတဇနပ ရွှေတောင်ကုန်း ဆရာတော်ဘုရားကြီး၏

(၆၈) ကြိမ်မြောက် အာဇာနည်နေ့
အထိမ်းအမှတ်အဖြစ်
ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည် နေအိမ်၌
ဟောကြားတော်မူသော

ပေတ္တတရားတော်

ပဏ္ဍိတာရာမ ရွှေတောင်ကုန်း ဆရာတော်ဘုရားကြီး

(၆၈) ကြိမ်မြောက် အာဇာနည်နေ့

အထိမ်းအမှတ်အဖြစ်

ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည် နေအိမ်၌

ဟောကြားတော်မူအပ်သော

မေတ္တာတရားတော်

၁၃၇၇ ခု၊ ဒုတိယဝါဆိုလဆန်း (၃) ရက်၊

၁၉-၇-၂၀၁၅၊ တနင်္ဂနွေနေ့

ဆရာတော်ကြီးနှင့် ဗိုလ်ချုပ်

ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းအမှူးရှိသော အင်မတန် ကျေးဇူးကြီးလှသည့် နိုင်ငံခေါင်းဆောင်ကြီးတွေ ကျဆုံးတာ အကြောင်းပြုပြီးတော့ သူတို့ဂုဏ်ကျေးဇူးတွေကို အာရုံပြု ပြီးတော့ အထိမ်းအမှတ်အနေနဲ့ ဗုဒ္ဓသာသနာဝင်များရဲ့ ထုံးစံအရ ယနေ့ ၆၈-ကြိမ်မြောက် ဂုဏ်ပြုရည်စူးကုသိုလ် ဖြစ်ပါတယ်။

ဘုန်းကြီးရဟန်းငယ်ဘဝက ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း ကို သုံးခါပဲတွေ့ဖူးပါတယ်။ ဟိုဘုန်းက ဗဟန်းနေသူရိန် ရုံကြီးမှာ ပထမဆုံးတရားစဟောစဉ် ရဟန်းငယ်ဘဝ စိတ်ဓာတ်တွေတက်ကြွနေတော့ သူလည်းကြည်ညိုတာနဲ့ လာပြီးတော့နားထောင်ခဲ့တယ်။ အဲဒါတစ်ခါ။ နောက် လအနည်းငယ်လွန်ပြီး ရွှေတိဂုံစေတီတော် အလယ် ပစ္စယံမှာ လာတရားဟောတော့ တစ်ခါ။ အစိုးရပထမပြန် စာမေးပွဲ အောင်လက်မှတ်ဆက်တဲ့အခါ ရန်ကုန်မြို့တော် ခန်းမကြီးမှာ တစ်ခါပေါ့။ အဲဒီအခါကာလက မြန်မာ ပြည် ဘုရင်ခံအုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့ထဲမှာ ဒုတိယအုပ်ချုပ်ရေးမှူး အနေနဲ့လာတော့ အဲဒီမှာတစ်ခါ ဆုံတွေ့ခဲ့ဖူးပါတယ်။

ဗိုလ်ချုပ်၏ရိုးဂုဏ်နှင့် အမြော်အမြင်

ဘုန်းကြီးတို့အနေနဲ့ ကြည့်ရတာကတော့ သူ့အကျိုးသက်သက် ဆောင်ရွက်ချက် မတွေ့ရဘူး။

၂

ရွှေတောင်ကုန်းဆရာတော်ဘုရားကြီး

အများအကျိုးရှိဖို့ရာအတွက် စိတ်ထက်သန်တာ တွေ့ရပါတယ်။ ပြောတာဆိုတာလည်း အဲဒီကာလက ငယ်ရွယ်ပေမဲ့ လို့ သာသနာ့အမြင်လည်းပဲ ရှင်းတယ်။ ရဟန်းတော်တွေ စာသင်တာ ခေတ်မီမီသင်ဖို့၊ ရှေးကအသုံးအနှုန်းတွေ မသုံးနှုန်းပဲနဲ့ ခေတ်စကားလေးတွေ သုံးပြီးတော့ သင်ကြားဖို့၊ ရဟန်းပီပီနဲ့ နေတတ်ထိုင်တတ်ဖို့ရာ ဒါတွေလည်း သူထည့်တွက်တိုက်တွန်းခဲ့ပါတယ်။ အဲဒီကတည်းက သူကိုယ်တိုင်လည်းပဲ အခြေခံလူ့ကျင့်ဝတ်တွေကို ပြည့်စုံအောင် အားထုတ်သွားတယ်လို့ ယုံကြည်ခဲ့ပါတယ်။ အဲဒါတွေ သိပ်ကျေနပ်စရာကောင်းပါတယ်။

ရှုံ-ရှုံ.ရမည့် အကျင့်ဆိုးများ

လူ့ကျင့်ဝတ်ဆိုတာငါးပါးသီလပါပဲ။ သတ်မှုရှောင်၊ ခိုးမှုရှောင်၊ ကာမသောင်းကြမ်းမှုရှောင်၊ လိမ်မှုရှောင်၊ မူးယစ်ဆေးဝါးသောက်ရှူမှုရှောင်။ ဒါတွေဟာ ရှောင်စရာတွေပဲဆိုတာနားလည်ပြီးတော့ ရှောင်ရပါတယ်။ အဲဒါတွေကို မစင်လိုရွံ့စရာ၊ ခြစ်ခြစ်တောက်ပူနေတဲ့ သံတုံးကြီးလို ရွံ့စရာဆိုတဲ့အနေနဲ့ သတ်ရမှာ၊ ခိုးရမှာ၊ ကာမသောင်းကြမ်းရမှာ၊ လိမ်ရမှာ၊ မူးယစ်ဆေးဝါးသောက်ရှူပြီး ရမ်းကားရမှာ ရှောင်လိုသော သဘောရှိတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေဆိုလို့ရှိရင် မစင်ကို ဘယ်သူကမှ တမင်တော့ မကိုင်ဘူး။ ခြစ်ခြစ်တောက်ပူနေတဲ့ သံတုံးကြီး

ကို ကိုင်ရမှာ ရွံသလို၊ ရွံသလိုတဲ့။ ဒုက္ခပေးတတ်တဲ့ ခုန
အကျင့်ဆိုးတွေပေါ့။ ရွံ ရွံပြီးတော့ ရှောင်ပါ။

လူသားနှင့် ကိုယ်ချင်းစာတရား

ရှောင်နိုင်လို့ရှိရင် ကိုယ်မှုနုတ်မှုတွေဟာ ပြော
စရာ၊ ကဲ့ရဲ့တာ အပြစ်ကင်းတော့တာပဲ။ သန့်ရှင်းသွားတာ
ပဲ။ ယဉ်းကျေးသွားတာပဲ။ နူးညံ့သွားတာပဲ။ ကိုယ့်အတွက်
တင် အကျိုးရတာ မဟုတ်ဘူး။ ကိုယ်ကရှောင်လိုက်တော့
တဖက်သားပုဂ္ဂိုလ်ကို ဒုက္ခပေးရာ မရောက်တော့ဘူး။
အဲဒါ ကူညီလိုက်တာပဲ။ ကိုယ့်ကိုယ်ကို ထိန်းချုပ်ခြင်းအား
ဖြင့် သူတစ်ပါးကိုမထိခိုက်အောင် ကာကွယ် စောင့်ရှောက်
လိုက်တာပေါ့။ တစ်ချက်ခုတ် နှစ်ချက်ပြတ်။

လူဆိုတာ စာနာစိတ်ရှိရပါတယ်။ ကိုယ့်အကျိုး
စီးပွား ကိုယ်လိုလားသလိုပေါ့လေ။ သူတစ်ပါးရဲ့ အကျိုး
စီးပွားလည်း နားလည်ရပါတယ်။ လိုလားရပါတယ်။ ကိုယ့်
ထိရင် မကြိုက်သလို သူတစ်ပါးထိရင်လည်း မကြိုက်ဘူး
ဆိုတာ ဒီလိုပဲနားလည်ရပါတယ်။ ဒီတော့ လောဘ၊ ဒေါသ
မကင်းတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်တွေက တစ်ခါတစ်ခါ လောဘ၊ ဒေါသတွေ
ဖြစ်လာရင် သူတစ်ပါးစော်ကားဖို့ အခြေအနေ ရောက်လာ
လို့ရှိရင် ကိုယ့်ကိုယ်ကို စော်ကားခံပုဂ္ဂိုလ်ရဲ့နေရာမှာ
နေကြည့်လိုက်၊ ကိုယ်ကိုယ်တိုင် မခံနိုင်ဘူးဆိုလို့ရှိရင်တော့
ဒါရှောင်ရမည့်ဟာပဲ။ ဒီတော့ သူတစ်ပါးကို ကိုယ်၊ စိတ်

ဆင်းရဲမဖြစ်ရအောင် စာနာစိတ်နဲ့ပေါ့လေ။ သူတစ်ပါးကို ကာကွယ်စောင့်ရှောက်လိုက်တာ။ သူတစ်ပါးလည်း ကိုယ့် အတွက်နဲ့ ကိုယ်၊ စိတ်ဆင်းရဲမှုတွေ ဘာမှမဖြစ်နိုင်ဘူး။ ကိုယ့်ကိုယ်ကိုလည်းပဲ မမှားမိအောင် ထိန်းသိမ်း၊ စောင့်ရှောက်ပြီးသား ဖြစ်သွားတယ်။ အဲဒါလည်း တစ်ချက်ခုတ် နှစ်ချက်ပြတ်ပဲ။ မြန်မာပြည်မှာ အဲဒီ ငါးပါးသီလလုံသူ ဦးရေတော်တော်များသွားတယ်ဆိုရင်တော့ အဖက်ဖက် က ကောင်းသွားမှာပါပဲ။ အဲဒီလို ငါးပါးသီလလုံဖို့ဆိုတာက မေတ္တာဟာ သိပ်အရေးကြီးပါတယ်။

မေတ္တာဆိုသည်မှာ

မေတ္တာဆိုတာ သူတစ်ပါးအပေါ်မှာ စိတ်ကလေး စိုစိုပြေပြေလေး ဖြစ်နေတာ။ ကောင်းစားစေချင်တာ၊ အတွင်းအပြင်ရန်တွေ အေးစေချင်တာ၊ ကြောက်ဖွယ်ရာ တွေ ကင်းစေချင်တာ။ အဲဒါ မေတ္တာအစစ်ပဲ။ အဲဒါ အကျိုး စီးပွားအစစ်ပဲ။ အလုပ်လုပ်လို့ ပစ္စည်းတွေရလို့ရှိရင်၊ ငွေ တွေရလို့ရှိရင် အဲဒီ ပစ္စည်းတွေ၊ ငွေတွေနဲ့ စားဝတ်နေရေး ပြေလည်သလို မေတ္တာထားလို့ ခုနအစီးအပွားတွေ ဖြစ် လာပြီဆိုလို့ရှိရင် ကိုယ့်မှာလည်းပဲ ကိုယ်နှုတ်အေးချမ်း၊ သူတစ်ပါးလည်းပဲ ကိုယ့်အတွက်နဲ့ မထိခိုက်ဘူး။ အဲဒါ အကျိုးစီးပွားအစစ်တွေ ခေါ်ပါတယ်။

မြန်မာပြည်နှင့် မေတ္တာ

မြန်မာပြည်မှာ အဲဒီစိတ်ပိုင်းဆိုင်ရာ စီးပွားက တော်တော်လေးချို့တဲ့ပြီးတော့ မွဲသွားပါပြီ။ အဲဒီ မွဲတေနေတဲ့ဟာကို ဘုန်းကြီးတို့ဗုဒ္ဓနည်းနဲ့ လုပ်လို့ရပါတယ်။ ဗုဒ္ဓနည်းကတော့ အချင်းချင်းမေတ္တာထားကြဖို့။ **ဟိတာကာရပဝတ္တိလက္ခဏာ မေတ္တာ**-တဲ့။ မေတ္တာဆိုတာ စိတ်ကလေး စိုစိုပြေပြေလေး ဖြစ်နေတာပေါ့။ ဒေါသတွေဖြစ်လာပြီဆိုလို့ ရှိရင် တစ်ဖက်သားပုဂ္ဂိုလ်ရဲ့အကျိုး မလိုလားတော့ဘူး။ စိတ်ကခြောက်ကပ်ကပ်ကြီးဖြစ်တာ။ မေတ္တာလည်း မွဲသွားပြီ။ အကြင်နာလည်း မွဲသွားပြီ။ မေတ္တာမဲ့ အကြင်နာမဲ့ပြီဆိုလို့ရှိရင် သူတစ်ပါးနဲ့လည်း ပေါင်းလို့မရတော့ဘူး။ ကျူးလွန်မှုတွေ ဖြစ်လို့ရှိရင် မိမိသည်ပင်လျှင် မိမိရဲ့ရန်သူ ဖြစ်သွားတယ်။ သူတစ်ပါးရဲ့ ရန်သူတင် မဟုတ်ဘူး။ ကိုယ့်ကိုယ်ကိုလည်း ရန်သူဖြစ်တာပဲ။ အဲ ခုန စောစောပိုင်းက ပြောခဲ့တဲ့အတိုင်း အရှက်အကြောက်နဲ့ ကိုယ်ချင်းစာတရား အခြေခံပြီဆိုလို့ရှိရင်တော့ ကိုယ့်အတွက်နဲ့ တစ်ဖက်သား ပုဂ္ဂိုလ်တွေကို အစီးအပွားတွေတက်ရအောင် အစီးအပွားတွေ အားကောင်းအောင် အဲဒီလို စိတ်ထားရပါတယ်။ ‘**အကျိုးစီးပွား လိုလားတတ်ပေ**’ တဲ့။ သူတစ်ပါး ကိုယ်ချမ်းသာ စိတ်ချမ်းသာ အကျိုးစီးပွားတွေလိုလားတာ။ အဲဒါမေတ္တာရဲ့ သဘာဝလက္ခဏာ-ပဲ။ ဒါစိတ်ထဲမှာ ပထမဆုံး ဖြစ်ရမှာ။

မေတ္တာဆိုတာ ကိုယ်၊နှုတ်ပါမှ ပိုကောင်း

စိတ်ထဲမှာဖြစ်လို့ အားကောင်းပြီဆိုလို့ရှိရင် ဒီ မေတ္တာက သန်သန်မာမာဖြစ်လာပြီ။ မေတ္တာ အကောင် အထည်ပေါ်ဖို့ရန်အတွက် အရေးကြီးတယ်။ ကိုယ်ပါရမယ်၊ နှုတ်ပါရမယ်။ ကိုယ်နဲ့ဆောင်ရွက်စရာတွေ ဆောင်ရွက် ပေးရမယ်၊ နှုတ်နဲ့ဆောင်ရွက်စရာတွေ ဆောင်ရွက်ပေးရ မယ်။ ကိုယ်နှုတ်ပါ၊ ပါမှ ကိုယ့်မှာရှိနေတဲ့ မေတ္တာဟာ အကောင်အထည်ပေါ်ပါတယ်။ ဟိတူပသံဟာရ ရသာ- တဲ့။ ‘စီးပွားလိုလျက် ဆောင်ရွက်ပေးနေ’တဲ့၊ သူတစ်ပါး ရဲ့ အစီးအပွားကို လိုလားပြီးတော့ အခြေအနေကြည့်ပြီး တော့ ဆောင်ရွက်ပေးရမယ်တဲ့။ ဒါမေတ္တာရဲ့ ရသခေါ် တာပေါ့။ အကောင်အထည် ပေါ်လာပြီ။ စိတ်ကလည်း အကျိုးစီးပွားလိုလားတဲ့ စိတ်တွေရှိပြီ။

ကိုယ်ကျိုးမငဲ့ပဲနဲ့ ကိုယ်မှနှုတ်မှုကလည်းပဲ အကူ အညီကလည်းပေးပြီ။ အဲ့ဒီလိုပေးပြီဆိုလို့ရှိရင် နဂိုက အကြောင်းတစ်ခုခုကြောင့် အချည်းနှီးအငြိုးရှိတတ်သည့် တိုင်အောင်တောင်မှ အငြိုးတွေပြေသွားတာ။ ရန်ငြိုးမရှိ တော့ ဘူး။ အာဃာတဝိနယပစ္စုပ္ပန်နာ - ဆိုတာ။ ‘ရန်ငြိုးကင်းဝေး ငြိမ်းအေးထင်ပေ’ တဲ့။ အငြိုးတွေ ပြေပြီးတော့ပေါ့လေ ရန်တွေငြိမ်းသွားတယ်။ ဘုန်းကြီးတို့ တိုင်းပြည် အဲ့ဒါ လိုနေပါတယ်။

ကောင်းကွက်ကိုရှာ မေတ္တာ

မေတ္တာဖြစ်ခြင်းရဲ့အကြောင်းတွေထဲမှာ အနီးဆုံး အကြောင်းကတော့ မိသားစုချင်းပဲဖြစ်ဖြစ်၊ ဆွေမျိုးစုချင်းပဲ ဖြစ်ဖြစ်၊ မိတ်ဆွေစုချင်းပဲဖြစ်ဖြစ်၊ နှိုင်းငံသားပဲဖြစ်ဖြစ်၊ တစ်ခြားနှိုင်းငံသားတွေပဲဖြစ်ဖြစ်ပေါ့လေ၊ အခြားအခြား သတ္တဝါတွေပေါ်မှာပဲဖြစ်ဖြစ် မုန်းကွက်တွေလည်း ရှိကြ သလို ချစ်ကွက်တွေလည်း ရှိကြပါတယ်။ တစ်ချို့ ကိုယ် အမှုအရာလေးတွေကောင်းတယ်၊ စိတ်နေစိတ်ထားနဲ့ အပြောအဆို မတတ်။ တစ်ချို့ စိတ်နေစိတ်ထားတွေ တော် တယ်၊ ကိုယ်အမှုအရာနဲ့ နှုတ်အမှုအရာလေးတွေ ကြမ်းတမ်း တယ်။ တစ်ချို့စိတ်နေစိတ်ထားနဲ့ ကိုယ်အမှုအရာလေး တွေက ကြမ်းတမ်းတယ်။ ဒါပေမဲ့ အပြောအဆိုကျ ဟန် ဆောင်မပါပဲနဲ့ ချို့ချို့သာသာရှိတယ်။ ဒီတော့ လူတွေ အချင်းချင်း ပေါင်းသင်းတဲ့အခါမျိုးမှာ ဆိုးကွက်တွေပဲ ကြည့်နေမယ်ဆိုလို့ရှိရင်တော့ ဆိုးကွက်တွေပဲမြင်ပြီးတော့ ဒါတွေ စဉ်းစားနေမယ်ဆိုလို့ရှိရင် လက်မ၊ လောက်ရှိတဲ့ ဖားအုန်းလေးကို ဒုတ်နဲ့ထိုးလို့ရှိရင် တစ်ခါတည်း ပွပ္ပတက် လာပြီး အကြီးကြီးဖြစ်လာတယ်။ ဒေါသတွေသာ ပွားလာ တာ။ ဒီတော့ ဒီအခါမျိုးမှာ ကောင်းကွက်ကလေးတွေပေါ့ လေ တစ်ယောက်တည်းပေါ်မှာပဲဖြစ်ဖြစ်၊ အများပေါ်မှာပဲ ဖြစ်ဖြစ် ကောင်းကွက်ကလေးတွေ မြင်အောင်ကြည့်ပါတဲ့။

ကောင်းကွက်လေးတွေ မြင်အောင်ကြည့်ပြီ ဆိုလို့ရှိရင် နဂိုက ဒေါသတွေ ဖြစ်နေတာတောင်မှ ဒေါသ တွေ ပြေသွားတယ်။ ‘ဪ-ဒါတော့လည်း သူ့ခမျာ တော်ရှာသားပဲကိုး’ ဆိုတာပေါ့။ ဒေါသဖြေလုံးလေးတွေ ရသွားတယ်။ သိပ်ကောင်းပါတယ်။ ကောင်းကွက်ကို ကြည့် ပြီးတော့ မေတ္တာဆိုတာပေါ်လာတာပဲ။ သတ္တာနံ မနာပ ဘာဝဒဿန ပဒဋ္ဌာနာ- ‘ချစ်ခင်ဖွယ်ကောင်း မြင်ကြောင်း ရှိပေ’ တဲ့။ ချစ်စရာကောင်းတဲ့ အကွက်လေးတွေတဲ့။ အဲ့ဒါ လေးတွေ မြင်အောင်ကြည့်လို့ မြင်ပြီဆိုလို့ရှိရင် အဲ့ဒီပုဂ္ဂိုလ် ပေါ်မှာ အကျိုးစီးပွားလိုလားတဲ့မေတ္တာတွေ ဖြစ်လာတယ်။ ကိုယ်နဲ့ နှုတ်နဲ့ ထိုက်တန်သမျှ ကူညီလာတယ်။ အမျက်တွေ လည်းပြေသွားတယ်တဲ့။ ‘ချစ်ကြည်ရေး အားပေး ဒို့ တစ်တွေ။ ချစ်ကြည်ရေး ထားရေး ဒို့တစ်တွေ။ ချစ်ကြည်ရေး ပွားရေး ဒို့တစ်တွေ’တဲ့။

“သမီး-မေတ္တာထားဖို့ မကောင်းဘူးလား”

“ကောင်းပါတယ်ဘုရား”

“လိုလား”

“လိုပါတယ်ဘုရား”

“တစ်ယောက်တည်းအလုပ်လား အဲ့ဒါ”

“မဟုတ်ပါဘုရား၊ အားလုံးပေါ့ဘုရား”

“တစ်နိုင်ငံလုံးအတိုင်းအတာနဲ့ ရှိရမှာ မဟုတ် လား-လို့၊ ရှိရဲ့လား ဒို့တိုင်းပြည်မှာ”

“အားလုံးကတော့ မရှိပါဘူးဘုရား”

အာဇာနည်နေ့အထိမ်းအမှတ် မေတ္တာတရားတော်

၉

ဗုဒ္ဓသာသနာ ထွန်းကားတဲ့တိုင်းပြည်ဖြစ်ရဲ့သားနဲ့ အဲ့ဒါ
တွေ ခေါင်းပါးနေတာ သိပ်ရှက်စရာလည်း ကောင်းတယ်။
ကဲ-ဒါလေးဆိုကြစမ်းပါ”

အကျိုးစီးပွား လိုလားတတ်ပေ၊
စီးပွားလိုလျက် ဆောင်ရွက်ပေးနေ၊
ရန်ငြိုးကင်းဝေး ငြိမ်းအေးထင်ပေ၊
မြတ်နိုးဖွယ်ကောင်း မြင်ကြောင်းရှိပေ၊
ချစ်ကြည်ရေး အားပေး ခို့တစ်တွေ၊
ချစ်ကြည်ရေး ထားရေး ခို့တစ်တွေ၊
ချစ်ကြည်ရေး ပွားရေး ခို့တစ်တွေ။

မေတ္တာဓာတ် သိပ်လိုအပ်ပါတယ်။ ပါးစပ်က
ရွတ်ဆိုတဲ့ မေတ္တာပို့တာမျိုးကတော့ သိပ် အဓိပ္ပါယ် မရှိလှ
ပါဘူး။ စိတ်ကပါပြီးတော့ ပို့မှ၊ အဟံ အဝေရာ ဟောမိ-
ငါသည် ရန်ကင်းပါစေ။ ဘေးကင်းပါစေဆိုတာ ဒါက ကိုယ့်
ကိုယ်ကို သက်သေထားတာ။ မေတ္တာပို့တော့မယ်ဆိုလို့ရှိရင်
မိမိဟာ ရန်ကင်းချင်တယ်။ ကြောက်ဖွယ်ဘေးတွေလည်း
မဆိုက်စေချင်ဘူး။ ဒါလူတိုင်းလူတိုင်းမှာ ဒီတိုင်းပဲ၊ ကိုယ့်
ကိုယ်ကို သက်သေထူပြီးတော့ပေါ့လေ။ တစ်ခြားပုဂ္ဂိုလ်
တွေလည်း ဒီလိုဖြစ်ချင်ကြမှာပဲ ဆိုပြီးတော့ပေါ့လေ။
သဗ္ဗေသတ္တာ အဝေရာ ဟော၍- သက်ရှိသတ္တဝါတွေ မှန်
သမျှ ရန်ငြိုးကင်းကြပါစေ ဆိုတာပေါ့လေ၊ ရန်ဘေးကင်း
ကြပါစေ ဆိုတာပေါ့လေ။

အတွင်းရန်နှင့် အပြင်ရန်

ရန်က နှစ်မျိုးရှိပါတယ်။ အကုသိုလ်ရန်နဲ့၊ တစ်နည်းအားဖြင့် ကိလေသာရန်နဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်ရန်ဆိုတာ နှစ်ရန်ရှိတယ်။ အကုသိုလ်ရန်ဆိုတာ လူတွေ အထိန်း အချုပ် ဘာမှမရှိပဲနဲ့ ပေါက်လွတ်ပဲစားနေတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေ ဆိုရင်တော့ ကိုယ်မထိန်းတော့ ကိုယ်မှာလည်း လောဘ၊ ဒေါသ၊ မောဟ အပြစ်တွေ၊ နှုတ်မထိန်းတော့ နှုတ်မှာ လည်း လောဘ၊ ဒေါသ၊ မောဟအပြစ်တွေ၊ စိတ်ကိုလည်း ပဲ ထိန်းရမှန်းမသိ စိတ်အားဖြည့်ရမှန်းမသိပဲနဲ့ လောဘ၊ ဒေါသ၊ မောဟတွေ ဖြစ်နေတာပဲ။ တစ်ခါတစ်ခါ ခပ်ကြမ်း ကြမ်း၊ တစ်ခါတစ်ခါ ခပ်နုနုပေါ့လေ။ ဒါလည်း အလဲ အလှယ်နဲ့ ဖြစ်နေတာပဲ။ အိပ်ပျော်နေတဲ့ အခိုက်အတန့် လေးလောက်ပဲ နည်းနည်းသက်သာမယ်။ ကျန်တဲ့အချိန် တွေကတော့ အချိန်ပြည့်ပါပဲ။ မြင်တိုင်း၊ ကြားတိုင်း၊ နံ တိုင်း၊ စားတိုင်း၊ ထိတိုင်း၊ သိတိုင်း အဲ့ဒါတွေ ဖြစ်နေတာပဲ။ ဒီတော့ ကိုယ်ကိုယ်တိုင်ပဲ ရန်သူကြီးဖြစ်နေတာ၊ ဘယ်ကမှ ရန်သူမဟုတ်ဘူး။ အကုသိုလ်ရန်တွေက ကိုယ်ထဲက သွားတဲ့ ရန်တွေဆိုတော့ ကိုယ်ကိုယ်တိုင်ပဲရန်သူပဲ။ လောဘ၊ ဒေါသ၊ မောဟတွေက ကိုယ့်သန္တာန်မှာ ဖြစ်တော့ ကိုယ်တိုင်ပဲ ရန်သူဖြစ်နေတာပဲ။ အဲ့ဒါ အတွင်းရန် ခေါ်ပါတယ်။ ပုဂ္ဂိုလ်ရန်ဆိုတာမျိုးက တစ်ခါတစ်ရံသာ ကြုံရ ပါတယ်။ ကိုယ့်အကျိုးစီးပွား မလိုလားတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်တွေက

နည်းနည်းရန်ပြုတာ တွေတော့ရှိပါတယ်။ ဒါပေမယ့် ကြံရ
 ခဲ့ပါတယ်။ အတွင်းရန်ကတော့ အမြဲတမ်း ရှိနေပါတယ်။
 အကျင့်ပျက်တဲ့ပုဂ္ဂိုလ်တွေဆိုလို့ရှိရင် အတွင်းရန်ကတော့
 အကြမ်းရော၊ အလတ်ရော၊ အနုရော အကုန်လုံး ရှိနေတာ
 ပဲ။ သိပ်ကြောက်စရာကောင်းတယ်။ အဲဒီတော့ ရန်ကင်း
 ကြပါစေဆိုတာဟာ လူတွေ လောဘ၊ ဒေါသ၊ မောဟတွေ
 နည်းကြပါစေ။ ကင်းကြပါစေ။

အတွင်းရန်ဆိုတာ ငါးပါးသီလချို့တဲ့တာ။ အဲဒါ
 ရန်တွေ ပွားနေတာပဲ။ မညစ်ပတ်ရန် ငြိမ်းကြပါစေဆိုတာ
 ကိုယ်ကျင့်တရားငါးပါးနဲ့ ပြည့်စုံကြပါစေ၊ ငါးပါးသီလ
 မြဲကြပါစေလို့ ဒီလိုဆိုလိုရာ ရောက်ပါတယ်။ ဘာရန်မှန်း
 မသိပဲနဲ့ ရမ်းပြီးတော့သာ မေတ္တာပို့နေကြတာ။ ဝေရ-
 ရန်တဲ့။ အဲဒီရန်တွေ ကင်းကြပါစေ။ လူတွေ ငါးပါးသီလ
 မြဲပြီးတော့ အခြေခံလူကောင်းသူကောင်း ဖြစ်ကြပါစေ
 ဆိုပြီးတော့ ဒီလို မေတ္တာပို့ရမှာ။

ငါးပါးသီလလုံရင် ဘာအကျိုးတွေ ရနိုင်သလဲ

ငါးပါးသီလလုံပြီဆိုလို့ရှိရင် ငါးပါးသီလလုံတဲ့
 ပုဂ္ဂိုလ်ဟာ သူများအကဲ့ရဲ့မခံရဘူး။ ကိုယ့်ကိုယ်ကိုလည်း
 အားရတယ်။ ‘ငါ-ငါးပါးသီလ လုံပါလား’ ဆိုတာပေါ့လေ။
 ကိုယ့်ကိုယ်ကိုလည်း မစွပ်စွဲဘူး။ ဝန်းကျင်ရဲ့ အစွပ်စွဲလည်း
 မခံရဘူး။ ငါးပါးသီလ လုံကြည့်။ အစိုးရပြဋ္ဌာန်းတဲ့

ဥပဒေလည်း ချိုးဖောက်တာမဟုတ်တော့ ဥပဒေ
 နဲ့လည်း အရေးယူမခံရဘူး။ ဒဏ္ဍာဘေးလည်း ကင်းတာပဲ။
 ကိုယ်က ကိုယ်နှုတ်သန့်ရှင်းအောင်နေတော့ နောက် ဆက်
 မယ့်ဘဝတွေမှာလည်း ဘဝဆိုးတွေနဲ့မကြုံရဘူး။ ဒုဂ္ဂတိ
 ဘေးတဲ့။ အတ္တာနုဝါဒဘယ၊ ပရာနုဝါဒဘယ၊ ဒဏ္ဍာဘယနဲ့
 ဒုဂ္ဂတိဘယဆိုတာပေါ့လေ။ ကြောက်ခြင်းဘေးတွေပေါ့
 လေ။ အဲ့ဒါတွေ ငြိမ်းသွားတယ်။ ဒါတွေ သိပ်အရေးကြီးပါ
 တယ်။ ရန်ငြိမ်းရင် ဘေးကင်းတာပဲ။ ကြောက်ဖွယ်တွေ
 ကင်းတာပဲ။ ဘေးဆိုတာ ကြောက်ခြင်းပါပဲ။ ကိုယ်က မှား
 ထားလို့ရှိရင် ဒါတွေကိုပြန်ပြီးတော့ သတိရတဲ့အခါမှာ
 ကိုယ့်ဟာကိုယ်ခြောက်နေတာ။ မြန်မာပြည်မှာ ငါးပါး
 သီလမလုံတော့ လူတွေဟာ ကိုယ့်ကိုယ်ကို ပြန်ခြောက်နေ
 တာ။ ဝန်းကျင်က တကယ့်လူကောင်း၊ သူကောင်းတွေ
 မဆက်ဆံကြတော့ဘူး။ သူတို့အချင်းချင်းတော့ ဆက်ဆံ
 တာရှိမှာပေါ့လေ။ လူကောင်း၊ သူကောင်းတွေကတော့
 ခပ်လှမ်းလှမ်း ခပ်ဝေးဝေးကပဲ။ ဒဏ္ဍာဘယဆိုတာပေါ့လေ။
 အပြစ်တွေ ကျူးလွန်ပြီဆိုလို့ရှိရင် ဥပဒေစိုးမိုးတဲ့နိုင်ငံတွေ
 မှာ ဥပဒေနဲ့ အရေးယူခံရတယ်။ စေတနာက ယုတ်ထား
 တော့ အဲ့ဒီစေတနာက အကျိုးပေးတာပဲ။ ဒီတော့ အတွင်း
 ရန်တွေငြိမ်းအောင် အနည်းဆုံး ငါးပါးသီလလုံတယ်ဆိုလို့
 ရှိရင် အတွင်းရန်တွေငြိမ်းတော့ ကြောက်ဖွယ်ဘေးတွေ
 မဆိုက်။ အဲ့ဒါ ငါးပါးသီလအကျိုး-ပဲ။

အဲတော့ ကိုယ့်ကိုယ်ကိုသန့်ရှင်းတာလေးတွေ အာရုံပြုမိမယ်ဆိုလို့ရှိရင် ဘယ်လိုနေမလဲ၊ စိတ်ချမ်းသာမှု ရမယ်၊ ကိုယ်ချမ်းသာမှုရမယ်၊ နောက် ဘဝဆိုးတွေလည်း မကြုံတော့ စိတ်ဆင်းရဲ၊ ကိုယ်ဆင်းရဲလည်း မဖြစ်ဘူး။ အတွင်းရန်တွေငြိမ်းလို့ ကြောက်ဖွယ်ဘေးတွေ ကင်းတာနဲ့ ပဲ နောက်ပိုင်းက စိတ်ချမ်းသာမှု ကိုယ်ချမ်းသာမှု တစ်ခါ တည်း လိုက်လာတာပဲ။ သိပ်ကောင်းတာပဲ။ အဲ့ တစ်ခုပဲ လိုတော့တယ်။ အစာနဲ့မကင်းနိုင်တဲ့ပုဂ္ဂိုလ်တွေ အစာ စားရမှ၊ အနားယူရမှ၊ အပူအအေး မျှအောင်နေရမှ၊ သက်တောင့်သက်သာဖြစ်အောင်နေရမှ၊ ဒါလေးပဲ။ မကင်းစကောင်းတဲ့ဟာတွေ လုပ်ပြီဆိုလို့ရှိရင် သက် တောင့်သက်သာလေး ပြုနိုင်ပါစေ၊ ဒါလေးပဲ။ သိပ် ကောင်းတဲ့မေတ္တာပို့။ ဒီ မေတ္တာပို့ရဲ့ အဓိပ္ပါယ်တွေ နားလည်ထားပြီးဆိုလို့ရှိရင် မေတ္တာပို့လို့သိပ်ကောင်းတာ။ ကိုယ်ကိုယ်ကလည်း မေတ္တာတရားတွေ ပွားထားမယ် ဆိုလို့ရှိရင် မေတ္တာပို့လို့သိပ်ကောင်းတာ။

သည့်ပြင်ဟာတွေထားဦး၊ ဘုန်းကြီးတို့ မြန်မာ တိုင်းပြည်မှာ အများစုပေါ့လေ ဘုန်းကြီးတို့ ရဟန်းတော် တွေ အပါအဝင် စစ်မှန်တဲ့မေတ္တာကိုနားလည်ပြီးတော့ စိတ်ပါလက်ပါနဲ့ ပို့ပြီးတော့ နေထိုင်ကျင့်သုံးကြမယ် ဆိုလို့ ရှိရင် ဆုတ်ကပ်မှတက်ကပ်သို့ ဆိုတာပေါ့လေ။ ဆုတ်ကပ်မှ တက်ကပ်ဖြစ်လာမှာ။

ခေတ် (၄) မျိုး

ဂေါတမပူရမ်ကျမ်းအလိုဆိုလို့ရှိရင် ဘုန်းကြီးတို့ အခုခေတ်ကြီးက ကလိယုဂခေတ်ခေါ်ပါတယ်။ ကတယုဂ၊ ဒွါပရယုဂ၊ ကြေတာယုဂနဲ့ ကလိယုဂဆိုတာ ယုဂ(၄)မျိုး ရှိပါတယ်။ ကတယုဂဆိုတာ သစ္စယုဂလည်းမည်တယ်။ ရှေးကလူတွေဟာ သစ္စာရှိကြတယ်။ ဟိုး ရှေးရှေ့တုန်းက ကြာသွားပြီ။ လူတွေသစ္စာရှိကယ်၊ အသက်ရှည်တယ်၊ စားဖွယ်သောက်ဖွယ်တွေမှာ ဩဇာဓာတ်ရှိတယ်၊ ကျန်းမာတယ်၊ လူလေးပုံ၊ ပုံရင် လေးပုံလုံးကောင်းတဲ့ခေတ်။ နောက် ကာလရွေ့လျားတော့ လူတစ်ချို့တွေက အကျင့်တရား စပျက်လာတယ်။ တစ်ပုံပျက်သွားတယ်။ သုံးပုံကောင်းတယ်၊ အဲ့ဒီခေတ်ပေါ့လေ၊ ကြေတာခေတ် ခေါ်ပါတယ်။ အဲ့ဒီကြေတာခေတ်လည်း ကျော်သွားပြီ။ ပိန္နဲသီးများ ပုပ်ပြိုဆိုလို့ရှိရင် တစ်စိတ်ပုပ်ရာကနေ အပုပ်ဓာတ် လိုက်ပြီးတော့ နောက် ထပ်တစ်စိတ်ထပ်ပုပ်တယ်။ နှစ်စိတ်ပုပ်သွားရင် နှစ်စိတ်ကောင်းတယ်၊ တစ်ဝက်ပုပ်တယ် တစ်ဝက်ကောင်းတယ်၊ အဲ့ဒါ ဒွါပရခေတ်ခေါ်ပါတယ်။ အဲ့ဒီခေတ်ကြီးလည်းကုန်သွားပြီ။ အပုပ်ဓာတ်ကလိုက်တော့ ကျန်တဲ့အကောင်းနှစ်ပိုင်းမှာ တစ်ပိုင်း အပုပ်ဓာတ် ဝင်ပြန်ရော။ အဲ့တော့ သုံးစိတ်ပုပ်ပြီးတော့ တစ်စိတ်ကောင်းလေးဖြစ်တဲ့ ကလိယုဂ ခေါ်ပါတယ်။

ကလိ-ဆိုတာ ပြောစရာ၊ ကဲ့ရဲ့စရာအပြစ်တွေပေါ့။ အဆိုးတွေ၊ အယုတ်တွေ၊ အညံ့တွေပေါ့လေ။ အဆိုး၊

အယုတ်၊ အညံ့တွေ လွှမ်းမိုးတဲ့ခေတ်လို့ ဆိုပါတယ်။
 အဲ့တော့ သက်တမ်းတိုတယ်၊ စားဖွယ်သောက်ဖွယ်တွေမှာ
 ဩဇာဓာတ်တွေညံ့တယ်၊ ရောဂါတွေ ထူပြောတယ်၊
 တစ်ဦးနဲ့တစ်ဦးကလည်းပဲ မေတ္တာဓာတ်တွေ ခေါင်းပါး
 ပြီးတော့ ရန်သူတွေဖြစ်ကြတယ်။ မိသားစုချင်းတောင်မှ
 ရန်သူတွေဖြစ်တာလည်းရှိတာပဲ။ ပတ်ဝန်းကျင်နဲ့ ရန်သူ
 တွေဖြစ်တာလည်း ရှိတာပဲ။ ခေတ်ဆိုးကြီးတဲ့။ ဘုန်းကြီးတို့
 တစ်တွေဟာ ခေတ်ဆိုးကြီးထဲမှာ လာပြီးတော့ ဖြစ်ရတာ။
 ဗုဒ္ဓဂေါတမ လက်ထက်တော်က စပြီးတော့ ခေတ်ဆိုးကြီးနဲ့
 ကြုံခဲ့ရတာ။ ဒါ့ကြောင့် မြတ်စွာဘုရားတောင်မှ သက်တမ်း
 တစ်ရာမှာပဲ ပွင့်ရတယ်။ သက်တမ်းတိုတဲ့အခါမှာ လာပြီး
 တော့ ပွင့်ရတာ။ ခုဆိုလို့ရှိရင် သက်တမ်းအများကြီး
 တိုသွားပြီ။ လူတွေ အကျင့်ပျက်တာ အားကြီးပဲ။

❶ **တာဝန်ကိုယ်စီ ကျေပါစေ**

အဲ့ဒီလို ဘုန်းကြီးတို့စာပေထဲမှာလည်း ပြထားပါ
 တယ်။ စာပေကပြထားတဲ့အတိုင်း ဘုန်းကြီးတိုင်း သံဝေဂ
 တရားတွေ ယူပြီးတော့ပေါ့လေ။ နားလည်တဲ့ပုဂ္ဂိုလ်တွေ
 ခေါင်းဆောင်နိုင်တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေက ရှေ့တန်းက ဟန်ပြ
 မဟုတ်ပဲနဲ့ စံပြကျင့်သုံးပြမယ်ဆိုရင်၊ မိသားစုထဲ မိဘ
 တွေက သားသမီးတွေ အတွက် စံပြကျင့်သုံးကြမယ်ဆိုရင်၊
 ဆရာနဲ့တပည့်တွေထဲက ဆရာတွေကလည်းပဲ ဟန်ပြ

မဟုတ်ပဲနဲ့ စံပြကျင့်သုံးမယ်ဆိုရင်၊ ဘုန်းကြီးတို့ ရဟန်းတော်တွေကလည်းပဲ ဟန်ပြမဟုတ်ပဲနဲ့ တကယ့်စံပြ ရှေ့တန်းက ဘုရားအလိုတော်ကျ ကျင့်သုံးမယ်ဆိုရင်၊ အစိုးရဆိုတာလည်းပဲ တကယ့်ကို တိုင်းပြည်ပေါ်မှာ မေတ္တာ၊ ကရုဏာထားပြီးတော့ အမြော်အမြင်ကြီးစွာနဲ့ အုပ်ချုပ်တဲ့၊ မိဘနဲ့တူတဲ့ အစိုးရဖြစ်မယ်ဆိုရင် ဘုန်းကြီးတို့ တိုင်းပြည် တစ်ပုံကောင်းကနေပြီးတော့ နှစ်ပုံကောင်းလည်း ဖြစ်လာနိုင်တယ်။ ဆက်ပြီးအားထုတ်လို့ရှိရင် သုံးပုံကောင်းလည်းဖြစ်နိုင်တယ်။ လေးပုံကောင်းလည်း ဖြစ်နိုင်တယ်။

သာသနာဆိုတာ ခေါက်ရှာငှက်ပျံသလို

မြတ်စွာဘုရားရဲ့သာသနာဆိုတာ ကျင့်သုံးသူ ရှိလို့ရှိရင် မြင့်တက်လာတာပဲ။ ကျင့်သုံးသူ မရှိလို့ရှိရင် အောက်စိုက်သွားတာပဲ။ ခေါက်ရှာငှက်ပျံသလိုပဲ၊ ခေါက်ရှာငှက်ဆိုတာ ငှက်ခါးကို ပြောပါတယ်။

“သမီးက ဒီကန်နားမှာဆိုတော့ ငှက်ခါးတွေဖူးတယ် မဟုတ်လား”

“တင်ပျံဘုရား”

“ဘယ်လိုပျံတုန်း သတိထားမိလား”

“သတိမထားမိပါဘုရား”

“ငှက်ခါးက အပေါ်တက်ပျံလိုက် အောက်စိုက်
ထိုးပျံလိုက်နဲ့ တွေ့ဖူးတယ်မဟုတ်လား ဒကာမကြီး”

“မှန်ပါ တွေ့ဖူးပါတယ်ဘုရား”

ဘုရားသာသနာဟာ ခေါက်ရှာငှက်ခေါ်တဲ့
ငှက်ခါးပျံတာမျိုးပဲ။ ကျင့်သူရှိရင် ဗုဒ္ဓယဉ်ကျေးမှုက
အပေါ်ထောင်တက်လာတာပဲ။ ကျင့်သူမရှိရင် အောက်
စိုက်ကျသွားမှာပဲ။ ဒီတော့ ဘုန်းကြီးတို့ တိုင်းပြည်အပေါ်
မှာ ခုနစောစောပိုင်းက ပြောခဲ့တဲ့အတိုင်းပေါ့လေ၊ အမြော်
အမြင်ကြီးစွာနဲ့ ငါးပါးသီလ ပြည့်စုံပြီးတော့ တရားထူးတွေ
မကျင့်သုံးနိုင်သည့်တိုင်အောင်တောင်မှ စစ်မှန်တဲ့မေတ္တာ
ထားကြမယ်ဆိုရင် ခေါက်ရှာငှက်လိုပဲ အပေါ်ထိုးပျံမှာပဲ။

အဲ့သလိုဆိုလို့ရှိရင် မိဘကောင်းရင် သားသမီး
ကောင်းမှာပဲ၊ သားသမီးကောင်းအောင် မိဘကောင်းရ
မယ်၊ ဒါမှ သားသမီးကောင်းရနိုင်မယ်။ ဆရာကောင်းရင်
တပည့်ကောင်းမယ်၊ တပည့်ကောင်းအောင် ဆရာကောင်း
ရမယ်၊ ဒါမှ တပည့်ကောင်းရနိုင်မယ်။ ရဟန်းသံဃာ
ကောင်းရင် ပစ္စည်းလေးပါးနဲ့ ပံ့ပိုးတဲ့ ဒကာ၊ ဒကာမတွေ
ကောင်းမယ်၊ ပစ္စည်းလေးပါးနဲ့ ပံ့ပိုးတဲ့ ဒကာ၊ ဒကာမတွေ
ကောင်းအောင်၊ ကောင်းရာသူဂတိနဲ့ ဘဝဆင်းရဲ လွတ်
မြောက်ရေးအတွက် ဗုဒ္ဓအလိုကျ နည်းလမ်းပြရမယ်၊ ဒါမှ
ဒကာ၊ ဒကာမကောင်းရနိုင်မယ်။ အစိုးရကောင်းရင်
တိုင်းသားပြည်သူကောင်းမယ်၊ တိုင်းသားပြည်သူကောင်း

အောင် အစိုးရကောင်းရမယ်၊ ဒါမှ တိုင်းသားပြည်သူ
ကောင်း ရနိုင်မယ်။

အဲ့ဒီတော့ ရွှေတန်းက လေးမျိုးက ကြည့်လိုက်
မယ်ဆိုလို့ရှိရင် သိပ်ကိုအားမရစရာ ကောင်းပါတယ်။
အဲ့ဒါကို အခုမြန်မာတိုင်းဖွားအများစုက တတ်နိုင်တဲ့ပုဂ္ဂိုလ်
တွေက လေးလေးနက်နက်ရှိပြီးတော့ ခုန ငှက်ခါး အောက်
စိုက်ပျံတာနဲ့ အပေါ်ထိုးပျံတဲ့နည်းဟာ ဘာလဲဆိုတာ
သိပြီးတော့ပေါ့လေ ကြိုးစားနိုင်ကြပါစေ။

သာဓု သာဓု သာဓု။

